

آیا شکافته شدن کعبه در منابع اهل سنت منعکس شده است

حاکم نیشابوری از بزرگان اهل سنت در «مستدرک صحیحین» می‌گوید: روایات متواتر است که فاطمه بنت اسد، امیرمؤمنان علی بن ابی‌طالب - کرم الله وجهه - را در خانه کعبه به دنیا آورده است.

پرسش و پاسخ درباره ولادت امام علی(ع)

آیا شکافته شدن کعبه در منابع اهل سنت منعکس شده است

حاکم نیشابوری از بزرگان اهل سنت در «#مستدرک صحیحین« می‌گوید: روایات متواتر است که فاطمه بنت اسد، امیرمؤمنان علی بن ابی‌طالب - کرم الله وجهه - را در خانه کعبه به دنیا آورده است.

به گزارش خبرنگار آیین و اندیشه خبرگزاری فارس، هنگام ولادت امیرمؤمنان امام علی - علیه‌السلام - دیوار کعبه شکافته شده است. یکی از سوالات در این باره این است که «#آیا این واقعه در منابع اهل سنت منعکس شده است؟«

مرکز مطالعات و پاسخ‌گویی به شبهات حوزه علمیه قم، در یادداشتی این مساله را بررسی کرده است.

ماجرای تولد امام علی علیه‌السلام در کعبه

به نقل مورخان و محدثان مشهور ولادت امام علی - علیه‌السلام - در سیزدهم رجب سی سال بعد از عام‌الفیل در درون خانه کعبه روی داده است.

جریان از این قرار است که: «#یزید بن قعنب گوید: من و عباس بن عبدالمطلب و گروهی از خاندان عبدالعزی در برابر خانه خدا نشسته بودیم که ناگهان دیدیم فاطمه بنت اسد، مادر امیرمؤمنان - علیه‌السلام - که به آن حضرت حامله بود و نه ماه از مدت حملش می‌گذشت با حالتی خاص که حاکی از درد زایمان بود وارد شد و به درگاه خداوند عرض کرد: پروردگارا! من به تو و پیامبران و کتاب‌هایی که از جانب تو فرستاده شده‌اند ایمان دارم و سخن جدم ابراهیم خلیل را تصدیق و باور دارم که او این خانه والا را بنا کرده و به حق این فرزندی که در شکم دارم سوگند می‌دهم که وضع حمل مرا آسان کنی.

یزید بن قعنب گفته: در این هنگام دیدم دیوار پشت کعبه شکافت و فاطمه وارد کعبه شد و از چشمان ما ناپدید گشت و دیوار به هم چسبید.

برخاستیم که قفل در خانه کعبه را باز کنیم، قفل باز نشد، دانستیم که این رویداد به فرمان خدا رخ داده است.

پس از چهار روز که گذشت فاطمه از خانه کعبه بیرون آمد و نوزادش امیرمؤمنان - علیه‌السلام - را روی دست داشت و گفت: من بر زنان گذشته تاریخ برتری یافته‌ام زیرا آسیه دختر مزاحم، خدا را به صورت پنهانی در جایی عبادت می‌کرد که عبادت خدا در آنجا جز از روی ناچاری سزاوار نبود، و مریم دختر عمران آن شاخه خشکیده خرما را با دستش تکان داد تا آنکه خرمایی تازه از آن فرو ریخت و خورد.

ولی من وارد خانه خدا شدم و از میوه‌ها و نعمتهای بهشتی خوردم و وقتی خواستم خارج شوم هاتفی به من گفت: فاطمه! او را علی نام بگذار، چرا که او بلند مرتبه است و خداوند علی اعلی می‌گوید نام او را از نام خودم مشتق ساختم و او را به آداب و اخلاق خودم تربیت کردم و از علوم پیچیده خود آگاهش نمودم او کسی است که بت‌ها را در خانه من می‌شکند و بر بام خانه‌ام اذان می‌گوید و مرا به مجد و بزرگواری یاد می‌کند. خوشا به حال کسی که او را دوست بدارد و از او فرمان برد و وی بر کسی که او را دشمن بدارد و فرمانش نبرد.«

شایان ذکر است که این رویداد با اندکی تفاوت در منابع بسیاری ذکر شده است و از شگفتی‌های این واقعه مهم تاریخی این است که فاطمه نه از درب خانه بلکه با شکافته شدن دیوار آن وارد کعبه گردید تا این رویداد عجیب دلیل و برهانی روشن تر بر معجزه باشد و

آیندگان نتوانند آن را پدیده‌ای تصادفی و اتفاقی قلمداد کنند و جالب این است که پس از گذشت قرن‌ها از آن رویداد مهم و تجدید ساختمان کعبه و تعمیر آن و پر کردن جای شکاف با نقره، هنوز هم اثر شکاف بر دیوار خانه، خود را نمایان می‌سازد. (2)

ولادت امام علی - علیه‌السلام - در کتب اهل سنت

1. حافظ ابو عبدالله محمد بن عبدالله، معروف به حاکم نیشابوری، که همه بزرگان اهل سنت او را مورد اعتماد و استناد دانسته‌اند و خود از بزرگان ایشان است. در کتاب بسیار معروفش، «مستدرک صحیحین« می‌گوید: روایات متواتر است که فاطمه بنت اسد، امیرمؤمنان علی بن ابی طالب - کرم الله - وجهه، را در خانه کعبه به دنیا آورده است. (3)

2. شاه ولی الله احمد بن عبدالرحیم دهلوی، محدث متعصب اهل سنت، در کتاب «ازالة الخفا« می‌نویسد: «بی‌گمان روایات متواتر است در این که فاطمه بنت اسد، امیرالمومنین علی بن ابی طالب را در درون کعبه به دنیا آورد، بدون تردید او در روز جمعه سیزدهم رجب، سی سال بعد از عام الفیل، در خانه کعبه به دنیا آمده است، و هرگز پیش از او یا بعد از او کسی در خانه کعبه زاده نشده است.« (4)

3. شهاب الدین ابوالثنا، سید محمود آلوسی، صاحب تفسیر آلوسی، در شرح بر قصیده عینیه عبدالباقی افندی می‌نویسد: ولادت امیرمؤمنان کرم الله وجهه در درون کعبه، در سراسر دنیا مشهور است و در کتابهای هر دو فرقه شیعه و سنی روایت شده است، و هرگز در مورد غیر ایشان چنین فضیلتی ثابت نشده است. (5)

4. نورالدین علی بن محمد بن صباغ مکی، از دانشمندان معروف اهل سنت، مشهور به ابن صباغ مالکی در کتاب «الفصول المهمه« با سلسله سند از ابن مغازلی، از امام سجاد - علیه‌السلام - مبنی بر ولادت امام علی - علیه‌السلام - در درون خانه کعبه نقل کرده است که: پیش از او کسی در بیت الله الحرام متولد نشد، و این برتری ویژه اوست از سوی خداوند برای ابراز کرامت و شرافت و شکوهمندی او.

منابعی از اهل سنت که به طور صریح به شکافته شدن دیوار کعبه اشاره کرده‌اند:

1. محمد شریف خان شیروانی در کتاب «چوتھی کتاب« به ولادت امام علی - علیه‌السلام - در درون کعبه و شکافته شدن دیوار کعبه و شنیده شدن صدای هاتف غیبی تصریح کرده است. (7)

2. مولوی حافظ حکیم ظهیر احمد سهسوانی در کتاب «ظہیر البشر« در احوال و فضائل ائمه می‌نویسد: «چون خداوند اراده نمود که شرفی بر شرفهای کعبه بیفزاید، دیوار کعبه را بشکافت و فاطمه بنت اسد را به درون کعبه فرا خواند و فاطمه فرزندش علی را در درون کعبه به دنیا آورد.« (8)

3. علامه حسن بن امان الله مولوی عظیم آبادی هندی، در کتاب تجهیز الجیش جریان ولادت امام علی - علیه‌السلام - را طبق روایت «بشائر المصطفی« از یزید بن قعنب نقل کرده است. (9)

4. دکتر محمد شاه قادری، دانشمند و پزشک نامی سرزمین لاهور، در کتاب «مصابح المقربین« تصریح می‌کند که امیرمؤمنان در درون کعبه متولد شد و تصریح می‌کند که مادر آن جناب در حال طواف کعبه بود که او را درد زایمان گرفت، دیوار کعبه شکافته شد و فاطمه بنت اسد به درون کعبه فرا خوانده شد، سپس تأکید می‌کند که هرگز چنین شرف و فضیلتی به جز امیرمؤمنان برای احدی نصیب و میسر نشده است... (10)

بنابراین با بررسی متون تاریخی به این نتیجه می‌رسیم که جریان ولادت امام علی - علیه‌السلام - و شکافته شدن دیوار کعبه در منابع متعددی از اهل سنت نقل شده است که برای نمونه به شماری از آنها اشاره کردیم.

پاورقی و منابع:

1. صابری یزدی، علیرضا، هزار حدیث در فضائل امام علی(ع)، ترجمه محمد رضا انصاری محلاتی، قم، دفتر انتشارات اسلامی، 1380 ش، ص 32-31. محمد بن قتال نیشابوری، روضة الواعظین، قم، نشر رضی، 1386 ق، ج 1، ص 76. ابی محمد الحسن بن محمد دیلمی، بیروت، مؤسسة اعلمی، ص 211. علی بن عیسی اربلی، کشف الغمه ج 1، ص 59. شیخ طوسی، امالی، 1313، ص 80. شیخ

2. قزوینی، سید محمد کاظم، امام علی(ع) از ولادت تا شهادت، ترجمه علی کرمی، قم، دلیل ما، 1379ش، ص43-41.
3. حافظ ابی عبدالله محمد بن عبدالله نیشابوری، مستدرک الصحیحین، حیدرآباد هندوستان، 1324، ج3، ص483. موسوی همدانی، سید محمد باقر، علی(ع) در کتب اهل سنت، تهران، واژه آرا، 1380ش، ص46.
4. شاه ولی الله دهلوی، ازالة الخفا، چاپ هند، ج2، ص251.
5. شهاب الدین ابوالثنا، سید محمود آلوسی، سرح الفریده، در شرح قصیده عینیة عبدالباقی افندی، ص15. اردوبادی، محمد علی، مولود کعبه، ترجمه عیسی سلیم پور اهری، قم، رسالت، 1378ش، ص81.
6. ابن صباغ مالکی، الفصول المهمه، ص14. اردوبادی، محمد علی، مولود کعبه ترجمه عیسی سلیم پور اهری، قم، رسالت 1378، ص132.
7. محمد شریف خان شیروانی، چوتھی کتاب، به زبان اردو، 1935م، ص123. مولود کعبه، همان، ص1.
8. مولوی حافظ حکیم ظہیر احمد سہسوانی، ظہیر البشر (به زبان اردو)، ص18. مولود کعبه، همان، ص218.
9. علامه حسن بن امان الله مولوی عظیم آبادی ہندی. تجهیز الجیش، چاپ هند، ص110. مولود کعبه همان، ص222.
10. قادری، محمدشاه، مصباح المقربین چاپ لاهور، ص16. مولود کعبه، همان، ص228.